

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

**PROGRAM PARTNERSKOG
GRAĐANSKOG ZASTUPANJA II
(CAPP II)**

JAVNI POZIV ZA PROJEKTE

- Uputstvo za podnosiocce prijedloga projekata -

Januar 2012

SADRŽAJ

JAVNI POZIV ZA PROJEKTE	2
POZADINA.....	3
OBLASTI I CILJEVI JAVNOG POZIVA	4
GENERALNE SMJERNICE ZA KREIRANJE PRIJEDLOGA PROJEKATA	11
USLOVI I PROCEDURE ZA APLICIRANJE	12
VREDNOVANJE PROJEKATA.....	13
FINANSIJSKI ASPEKT JAVNOG POZIVA	14
IZJAVA O PARTNERSTVU	16

Centri civilnih inicijativa je bosanskohercegovačka, nevladina, nestranačka organizacija koja radi na području cijele Bosne i Hercegovine, kao i u Centralno i Istočno Evropskom (CEE) regionu.

Misija organizacije jeste da promoviše i podstiče aktivno učešće građana u bosanskohercegovačkim društvenim procesima i da jača kapacitete organizacija i pojedinaca kako bi efikasnije rješavali probleme u zajednicama širom Bosne i Hercegovine.

JAVNI POZIV ZA PROJEKTE¹

Centri civilnih inicijativa (CCI), kao implementator Programa partnerskog građanskog zastupanja II (CAPP II) koji je finansijski podržan od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID), poziva sve zainteresovane bh. nevladine organizacije (udruženja i fondacije) da podnesu prijedloge projekata usmjerenih na unaprijeđenje i javno zagovaranje reformskih procesa u oblastima: (1) smanjenje nezaposlenosti (generalno, te fokusirano na marginalizovane grupe i osobe sa invaliditetom), (2) javna potrošnja (fokusirano na manjak institucionalnog reagovanja na podnesene izvještaje javnih kancerija za reviziju, te unaprijeđenje učešće građana u procesu budžetiranja u oblastima zapošljavanja invalidnih lica, mladih i obrazovanja), (3) borba protiv korupcije (s fokusom na korupciju u zdravstvu i usvajanje/unaprijeđenje legislative za zaštitu osoba koje prijavljuju korupciju), (4) mladi, (5) lokalni izbori u BiH 2012., te (6) ostale i naknadno definisane oblasti, u skladu sa političkim aktuelnostima..

Javni poziv je otvoren do 31.12.2012. godine ili do konačne raspodjele sredstava raspoloživih za grantove. CCI će kontinuirano vršiti vrednovanje pristiglih aplikacija i dodjelu grantova, a oblasti javnog poziva će periodično biti revidirane i/ili dopunjavane novim oblastima, o čemu će detaljne informacije biti dostupne na web stranici CCI, www.ccibh.org. S tim u vezi, pozivamo sve potencijalne aplikante da se redovno informišu o izmjenama i dopunama javnog poziva.

Predviđeni maksimum sredstava po projektu je 150.000 USD (u praksi, najčešće odobravani iznosi grantova u dosadašnjoj realizaciji CAPP programa su se kretali u intervalu od 50.000 USD do 130.000 USD), dok se period implementacije projekata može kretati u intervalu od 3 do 16 mjeseci.

U cilju detaljnijeg upoznavanja zainteresovanih organizacija sa ovim pozivom, dodatne informacije u vezi javnog poziva, aplikacioni obrazac za projekte i detaljno uputstvo za podnosiocje projektnih prijedloga dostupni su na web stranici CCIa www.ccibh.org – link <http://www.ccibh.org/pages/1/12/1.html>. Sva pitanja koja se tiču ovog poziva za projekte trebaju biti dostavljena u pisanoj formi na e-mail: ccido@ccibh.org.

Od aplikanata se traži da dostave ispunjenu aplikacionu formu (jedan štampani primjerak i elektronsku verziju na CD-u), te ostale aplikacijom zahtijevane dokumente i to isključivo poštom u zatvorenoj koverti sa naznakom “Aplikacija za CAPP II” na adresu:

Centri civilnih inicijativa, Svetog Save 4A, 74 000 Doboj

¹ Sažetak javnog poziva

POZADINA

Bazirajući se na uspjesima i dostignućima Programa partnerskog građanskog zastupanja (CAPP), koji je realizovan u periodu 2005-2008., CCI nastavlja djelovanje kroz Program CAPP II do 2013. kako bi odgovorio na glavne izazove razvoja BiH društva.

Podsjećanja radi, uoči Opštih izbora 2006. godine, u okviru Programa CAPP, organizacije civilnog društva i građani BiH, identifikovali su 12 prioritenih problema i postavljajući konkretne zahtjeve izabranim vlastima za njihovo rješavanje. Ovi problemi su analizirani i predstavljeni u dokumentu „Građanska platforma za opšte izbore 2006.“, koji je svojim potpisima podržalo preko 500.000 građana BiH. Aktivnosti CCI, ali i partnerskih organizacija, podržanih putem grantova od strane CCI, bile su usmjerene na zagovaranje donošenja javnih politika za rješavanje prioriternih problema iz Građanske platforme.

U narednom periodu kroz Program CAPP II, uključivanjem građana u procese odlučivanja, CCI će podržati provođenje važnih strukturalnih i ekonomsko/političkih reformi, baziranim ali ne limitiranim na Građansku platformu, a kako bi se zemlja stabilizovala i kvalitet života građana unaprijedio.

Cilj programa:

Program CAPP II će doprinijeti daljnjem razvoju participatorne demokratije u BiH kako bi se institucije vlasti reformisale, te funkcionisale kao u modernim EU demokratijama.

Grant komponentom Programa CAPP II, kao jednim njegovim segmentom, CCI će doprinijeti da organizacije civilnog društva efikasnije zastupaju usvajanje potrebnih reformi, obezbjeđujući im potrebne resurse kao i programe jačanja njihovih kapaciteta.

CCI će podržavati organizacije civilnog društva da zastupaju građanske interese kao i da se sektorski profilišu u javnosti, što je važno za njihovu organizacionu, ali i održivost cijelog sektora u BiH.

Grant podrška će se dodjeljivati organizacijama civilnog društva za provođenje kampanja javnog zagovaranja, kao i aktivnosti istraživanja i watch-dog² aktivnosti u ciljanim oblastima ovog programa.

---

² Watch dog - u najširem smislu podrazumijeva nadgledanje rada vlasti i javnih institucija, analizu i procjenu javnih politika i informisanje javnosti.

OBLASTI I CILJEVI JAVNOG POZIVA

Kroz ovaj javni poziv biće podržani projekti usmjereni na unaprijeđenje i javno zagovaranje reformskih procesa u slijedećim oblastima:

1. Smanjenje nezaposlenosti (generalno, te fokusirano na marginalizovane grupe i osobe sa invaliditetom),
2. Javna potrošnja – fokusirano na manjak institucionalnog reagovanja na podnesene izvještaje javnih kancerija za reviziju, te unaprijeđenje učešće građana u procesu budžetiranja u oblastima zapošljavanja invalidnih lica, mladih i obrazovanja,
3. Borba protiv korupcije (s fokusom na korupciju u zdravstvu i usvajanje/unaprijeđenje legislative za zaštitu osoba koje prijavljuju korupciju),
4. Mladi,
5. Lokalni izbori u BiH 2012,
6. Ostale i naknadno definisane oblasti, od interesa za veći broj građana u BiH.

Više informacija o odobrenim projektima moguće je naći na web stranici CCIa www.ccibh.org

1. SMANJENJE NEZAPOSLENOSTI

Jedan od najvećih ekonomskih i društvenih problema u Bosni i Hercegovini jeste nezaposlenost. BiH ima jednu od najvećih stopa nezaposlenosti u Evropi koja iznosi 27,6% u 2011. (po ILO definiciji), a budžetska izdvajanja za umanjene ovog problema su i dalje nesrazmjerna njegovoj veličini i evropskim standardima.

Obrazovni profil velike većine nezaposlenih ne odgovara tržišnim potrebama i oni teško pronalaze zaposlenje. Posebno su ugrožene marginalizovane grupe – manjine (0.8% stanovništva) i lica sa invaliditetom u BiH (oko 100.000 osoba). Uprkos do sada ulozenim sredstvima od strane vlasti u BiH procenat nezaposlenih se ne smanjuje, naprotiv, konstantno se povećava. Pogotovo se to odnosi na marginalizovane grupe (Roma, lica sa invaliditetom itd), koje nisu posebno apostrofirane ni u javnim statistikama o nezaposlenosti. I pored činjenice da je Akcioni plan za rješavanje problema Roma usvojen od strane Vijeća ministra BiH, može se konstatovati da vlasti na svim nivoima u nedovoljnoj mjeri preduzimaju konkretne poteze u pravcu implementacije mjera predviđenih ovim dokumentom.

Državni zavodi za zapošljavanje koji dominiraju tržištem posredovanja radne snage, troše velika javna sredstva za ove namjene, ali bilježe slabe rezultate u smanjenju nezaposlenosti. S druge strane, privatne agencije nemaju pristup javnim sredstvima i ne mogu ponuditi usluge koje bi doprinijele umanjenu ovog problema.

Tokom 2011. godine, pokrenute su inicijative za izmjenu propisa³ na nivou BiH, Republike Srpske, Federacije BiH, te Tuzlanskom kantonu, kako bi se ovaj problem liberalizacije tržišta radne snage sistemski riješio promjenama javnih politika te i privatnim agencijama omogućio pristup javnim sredstvima za ove namjene.

Generalni ciljevi u ovoj oblasti:

- Doprinijeti liberalizaciji tržišta rada u oba entiteta u BiH;
- Poboljšati perspektivu zapošljavanja među pripadnicima manjina (posebno Roma) i osoba sa invaliditetom;
- Unaprijediti odgovornost BiH vlasti za donošenje i realizaciju zakona i planova u vezi sa smanjenjem nezaposlenosti u BiH;
- Doprinijeti smanjenju nezaposlenosti u BiH.

Prioriteti u ovoj oblasti

U okviru ove oblasti prijedlozi projekata organizacija i/ili koalicija organizacija trebaju biti fokusirani na:

- provođenje kampanje kojom bi se podržale pokrenute inicijative za promjenu postojeće legislative kojim bi se omogućilo privatnim agencijama da, koristeći javna budžetska sredstva, ponude dodatne mogućnosti zapošljavanja i prekvalifikacije nezaposlenim licima u BiH,
- doprinos implementaciji ranije usvojenih politika za smanjenje nezaposlenosti Roma i kreiranje novih programa za zapošljavanje Roma u skladu sa Akcionim planom za zapošljavanje Roma,
- konkretne programe za smanjenje broja nezaposlenih invalidnih osoba.

³ Moguće preuzeti na <http://www.ccibh.org> kao i na www.edabl.org

2. JAVNA POTROŠNJA

Iako se javna sredstva u BiH se troše nenamjenski, što pokazuju izvještaji revizorskih agencija, nema adekvatne reakcije vlasti. U javnim institucijama i preduzećima identifikovani su slučajevi kršenja procesa javnih nabavki, trošenja sredstava drugačije nego što je odobreno planovima, nezakonitog upravljanja itd., ali parlament(i) ne reaguju na način da zaustave ili onemoguće slična dešavanja u budućnosti. Radi se o milionskim iznosima koji idu u privatne džepove i onemogućavaju postojanje važnih javnih usluga za građane. O ovim revizorskim nalazima javnost nije dovoljno upoznata, a time nema ni značajnijeg javnog pritiska da se javna sredstva troše prema zakonu i za javne, a ne privatne interese. Za loše poslovanje i upravljanje javnim institucijama nikada nijedan zvaničnik nije dao ostavku niti postoji javno očekivanje da se to desi. Mala poboljšanja da se unaprijedi efikasno korištenje fondova bi stvorilo značajne uštede za BiH vlasti, oslobađajući fondove da se koriste za društvene ili ekonomske programe.

Prema važećim zakonima, sve tri kancelarije za reviziju javnih institucija (dvije entitetske i jedna državna) svoje izvještaje dostavljaju parlamentima. I pored vođenja diskusija u vezi sa nalazima dostavljenih revizorskih izvještaja, na kraju svi budu prihvaćeni od strane parlamentaraca. Tako imamo situaciju da se proces revizije nominalno odvija, ali je realno mala korist za građane od tih revizorskih izvještaja, jer nema adekvatne reakcije institucija (parlemenata, tužilaštava, vladā) na nalaze izvještaja. Dakle, nema jasnih zaduženja za vlade pomenutih nivoa vlasti u vezi sa realizacijom preporuka i zaključaka iz izvještaja, nema odgovarajućeg monitoringa od strane parlamentarnih komisija u vezi sa realizacijom preporuka iz izvještaja, a broj iniciranih procesa (tužilaštvo, sudstvo) zbog pronevjera, korupcije i lošeg upravljanja identifikovanog u izvještajima revizora je zanemarljiv.

Generalni ciljevi u ovoj oblasti:

- Doprinijeti postojanju mehanizama reagovanja u Parlamentu BiH na izvještaje revizora o trošenju javnih sredstava kako bi se provele preporuke i ukupno stanje popravilo;
- Aktuelizovati temu neodgovornog odnosa prema trošenju javnih sredstava u javnosti u BiH, te povećati pritisak na parlamentarce da poboljšaju procese reagovanja na izvještaje revizora.

Prioriteti u ovoj oblasti

U okviru ove oblasti prijedlozi projekata organizacija i/ili koalicija organizacija trebaju biti fokusirani na:

- unaprijeđenje odgovornosti vlasti i jačanje učešća organizacija civilnog društva u procesu budžetiranja u oblastima zapošljavanja invalidnih lica, mladih i obrazovanja;
- javno zagovaranje poboljšanja postojećih i/ili kreiranje novih politika u vezi sa institucionalnim djelovanjem po osnovu revizorskih izvještaja⁴, te informisanje javnosti u vezi sa svim aspektima tretiranog problema;
- pozivanje na odgovornost za negativne nalaze u revizorskim izvještajima, te upoznavanje javnosti o istim.

⁴ Vidi izvještaj Centra za humanu politiku pod nazivom "Izvještaj o provedenom istraživanju u oblasti revizije i javne potrošnje" kreiran u okviru projekta "Kontrolisana i odgovorna javna potrošnja" odobrenog na programu CAPP II, septembar 2009., dostupan na www.ccibh.org kao i na www.chpngo.org

3. BORBA PROTIV KORUPCIJE

Korupcija je široko raširena u Bosni i Hercegovini. Prema globalnoj ljestvici percepcije korupcije (CPI - Corruption Perceptions Index) Transparency International, BiH je 2011. godine sa CPI indeksom od 3,2, djelila 91. do 94. poziciju, što je svrstava među najkorumpiranije zemlje Evrope.

Iako je prema izvještaju Transparency International BiH konstatovano da je važeće zakonodavstvo u BiH u znatnoj mjeri usklađeno (harmonizovano) sa odgovarajućim standardima univerzalnog karaktera, još uvijek nisu prihvaćeni određeni (obavezni ili preporučeni) međunarodni pravni instrumenti. Isti izvještaj navodi zaključak da je efikasnost cjelokupnog sistema krivičnog pravosuđa u oblasti korupcije je izrazito niska⁵. Dakle, i pored solidnog zakonskog okvira očit je problem u njegovoj implementaciji, a poseban primjer je Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, kojom se između ostalog osniva agencija, koja nakon dvije godine od usvajanja Zakona nije kadrovski popunjena, nije opeativna niti ima bilo kakvih rezultata u ovoj oblasti.

Slične ocjena data je od strane Evropske komisije koja u svom posljednjem Izvještaju o napretku Bosne i Hercegovine u 2011. navodi da je BiH je postigla veoma ograničeni napredak u rješavanju problema korupcije koja je i dalje široko rasprostranjena u javnom i privatnom sektoru, a samo ograničeni koraci su poduzeti u provedbi Strategije borbe protiv korupcije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije (2009-2014).

Jedan od problema u ovoj oblasti leži i u činjenici da u BiH ne postoji zakon koji bi se implicitno bavio pitanjima zaštite osoba koje prijavljuju slučajeve korupcije (zviždači)⁶, već tu materiju, na sporedan i nedovoljan način, definiše veći broj zakonskih akata.

Generalni ciljevi u ovoj oblasti:

- Unaprijediti pravnu zaštitu osoba koje prijavljuju slučajeve korupcije (zviždača);
- Doprinijeti smanjenju korupcije kroz donošenje specifičnih antikoruptionih mehanizama u oblasti zdravstva;
- Edukovati i informisati javnost o temama vezanim za borbu protiv korupcije.

Prioriteti u ovoj oblasti

U okviru ove oblasti prijedlozi projekata organizacija i/ili koalicija organizacija trebaju biti fokusirani na:

- unaprijeđenje antikoruptione legislative u BiH i njeno daljnje usklađivanje sa međunarodnim standardima, posebno u oblasti legislative za zaštitu prava osoba koje prijavljuju korupciju;
- donošenje specifičnih antikoruptionih mehanizama u oblasti zdravstva od strane nadležnih ministarstava i/ili zdravstvenih institucija, uz pomoć civilnog društva, koji štite korisnike zdravstvenih usluga i njihova prava i omogućava nediskriminatorski pristup zaštiti zdravlja svim građanima, uključujući i pitanja zapošljavanje „preko veze“, zloupotrebe sa listama čekanja na specijalističke preglede i slično;
- informisanje i obrazovanje BiH javnosti oko pitanja borbe protiv korupcije kako bi se povećao nivo javnog znanja o korupciji, pravima građana i načinima borbe protiv korupcije, a kroz kontinuirane kampanje javne edukacije.

⁵Vidi dokument “Monitoring provođenja antikoruptionih reformi u BiH”, Transparency International BiH, april 2010

⁶ Zviždači ili uzbunjivači (eng. Whistleblowers) su osobe koje ukazuju na potencijalno nezakonite i koruptivne radnje. U pitanju su individue koje pokušavaju da se bore protiv nelegalnih radnji, na način da dojavljuju nadležnim organima informacije i podatke koji se mogu iskoristiti kako bi se razotkrile malverzacije.

4. **MLADI**⁷

U Bosni i Hercegovini danas živi oko 600.000 mladih ljudi u dobi od 18 do 30 godine. Mladi ljudi danas se nalaze na margini društva, bez značajnog angažmana u civilnom društvu, političkom životu, a sve veći broj mladih odrasta u sredini koja im ne može ponuditi slobodu izbora obrazovanja, rada, mobilnosti i življenja zdravog života. Iako 20% opština u BiH imaju službenike za mlade i 35% njih imaju i opštinske komisije za mlade, pitanje mladih nije adekvatno razmotreno.

U oblasti zapošljavanja, 45% mladih je nezaposleno - svaka treća nezaposlena osoba ima ispod 30 godina, a 55% mladih je nezainteresirano za pokretanje biznisa, dok je još 30% je obeshrabreno za taj korak. Samo 1% mladih misli da može uticati na politička zbivanja, 5% mladih je član neke oml. organizacije, 99% mladih nije učestvovalo u diskusiji o godišnjem budžetu lokalne zajednice, a 97% mladih nije kontaktiralo niti jednog političara u prošloj godini dana. Oko 21.5 % svih glasača su mladi, ali samo 48,8% mladih glasa na izborima. Više od 90% mladih bračnih parova nemaju svoj stan.

Aktivno učešće mladih u BiH društvu i politici je izuzetak, ne pravilo. Kako bi se BiH pokrenula ka naprijed na putu stabilnosti i Evropskih integracija, građani trebaju preuzeti vlasništvo za svoju državu i svoju budućnost, a mladi trebaju odigrati tu ulogu više od drugih. Ovo se neće desiti sve dok su mladi apatični i isključeni iz dešavanja.

Generalni ciljevi u ovoj oblasti:

Da se poveća učešće mladih putem podržavanja promocije građanskog aktivizma, implementacije strategija mladih na opštinskom nivou i poboljšanja partnerstva sa lokalnim vlastima. Konkretnije:

- Promovisati regionalnu, entitetsku i/ili nacionalnu mrežu mladih – mreže pomažu u kreiranju mehanizama za lokalne i regionalne organizacije mladih da komuniciraju i budu upoznate o međusobnim aktivnostima;
- Promovisati bolje partnerstvo između mladih i njihovih lokalnih vlasti – osnaživanje mladih da zagovaraju za svoje problem i da zahtjevaju odgovornost vlasti;
- Unaprijediti socijalnu koheziju i pomirenje među mladima;
- Unaprijediti provodjenje postojeće legislative koja se odnosi na mlade, te unaprijediti legislativu o valorizovanju volonterskog rada.

Prioriteti u ovoj oblasti

U okviru ove oblasti prijedlozi projekata organizacija i/ili koalicija organizacija trebaju biti fokusirani na:

- kampanje mladih koje uspješno zagovaraju pitanja relevantna za mlade, uključujući ali se ne ograničavajući na zapošljavanje, poduzetništvo za mlade, harmonizacija obrazovnih profila sa realnim potrebama tržišta rada, stambeno zbrinjavanje, itd.;
- poboljšanje saradnje između mladih i lokalnih vlasti kako bi se strategije učešća mladih u procesima odlučivanja na opštinskom nivou i/ili omladinske politke efikasnije implementirale;
- unaprijeđenje provodjenja legislative koje se odnosi na mlade;
- provođenje kampanje za usvajanje Zakona o volontiranju u FBiH.

⁷ Sredstva u oblasti 'Mladi' su alocirana za podršku projektima i u ovoj oblasti CCI više ne prima projektne prijedloge organizacija.

5. LOKALNI ZBORI U BIH 2012.

U oktobru 2012. godine biće održani lokalni izbori u svim opštinama/gradovima Bosne i Hercegovine, kojom prilikom će građani izabrati odbornike/vijećnike u lokalnim parlamentima, kao i načelnike opština/gradova.

Iako je na proteklim Opštim izborima održanim 2010. godine ostvaren porast izlaznosti birača, procenat mladih i žena koji izlaze na izbore još uvijek je zabrinjavajuće nizak. Prema određenim istraživanjima više od 50% mladih i žena ne izlazi na izbore.

Jedan od problema izbornog procesa koji je naročito došao do izražaja na posljednjim Opštim izborima 2010. godine jeste enorman rast broja nevažećih glasova u odnosu na sve prethodno održane izbore u BiH kao i odnosu na broj nevažećih biračkih listova u susjednim zemljama. U zavisnosti od izbornog nivoa, za pojedine novoe vlasti broj nevažećih glasova prelazio je brojku od 10%⁸. Kao posljedica ovoga, evidentan je pad povjerenja građana, ali i političkih subjekata, u regularnost izbornog procesa.

Generalni ciljevi u ovoj oblasti:

- Unaprijediti povjerenje građana u izborni proces koje je u značajnom padu zbog brojnih navoda o izbornim manipulacijama, te velikom broju nevažećih glasova na Opštim izborima održanim 2010.;
- Unaprijediti sposobnost građana da izaberu najbolje kandidate za načelnike opština i političke partije na bazi činjenica i njihovih predizbornih obećanja;
- Motivisati građane, naročito mlade, žene i prvobirače, da učestvuju na predstojećim lokalnim izborima u BiH.

Prioriteti u ovoj oblasti

U okviru ove oblasti prijedlozi projekata organizacija i/ili koalicija organizacija trebaju biti fokusirani na:

- povećanje građanskog učešća u predizbornim aktivnostima (dijalog o lokalnim problemima) u 14 ciljanih opština⁹ BiH, kao i na izborni dan (nadgledanje izbornog procesa); povećanje broj mladih i žena koji učestvuju na izborima u 14 ciljanih opština BiH;
- povećanje stepena informisanosti građana o predizbornim obećanjima političkih partija i njihovih kandidata za načelnike opština/gradova u 14 ciljanih opština/gradova BiH.

⁸ Najčešće se broj nevažećih glasova kretao u intervalu od 5-8%, dok je u pojedinim izbornim trkama, npr. u trci za izbor srpskog člana Predsjedništva BiH ovaj procenat izosio preko 10%

⁹ Travnik, Mostar, Prijedor, Gradiška, Trebinje, Bijeljina, Istočna Ilidža, Foča, Livno, Tuzla, Zenica, Banja Luka i dvije opštine grada Sarajeva.

---

6. OSTALE I NAKNADNO IDENTIFIKOVANE OBLASTI¹⁰

Pored pomenutih oblasti (smanjenja nezaposlenosti, javne potrošnje, borbe protiv korupcije i mladih) može biti razmatrano odobrenje grant podrške i za druge oblasti, a koje moraju biti u skladu sa ciljevima i budžetskim potencijalima CAPP II programa kao i sa širom geografskom podrškom za njihovo rješavanje.

Pitanja koja mogu biti razmatrana potencijalno uključuju, ali nisu limitirana, na:

- zaštitu prava potrošača,
- poresku reformu,
- smanjenje siromaštva,
- reformu opštinske uprave.

Osim pomenutih oblasti, u zavisnosti od aktuelnih društvenih i političkih pitanja, CCI može proširiti interes da podrži projekte i u okviru nekih drugih oblasti, o čemu će više informacija biti dostupno na web stranici CCI.

---

¹⁰ Sredstva za 'Ostale i naknadno identifikovane oblasti' su alocirana za podršku projektima i u ovoj oblasti CCI više ne prima projektne prijedloge organizacija.

GENERALNE SMJERNICE ZA KREIRANJE PRIJEDLOGA PROJEKATA
--

U svrhu kreiranja što kvalitetnijih prijedloga projekata, u nastavku dajemo pregled smjernica koje potencijalni aplikanti trebaju uzeti u obzir :

- projektne prijedloge fokusirati u odnosu na navedene prioritete u okviru svake od oblasti,
- preferirati aktivnosti javnog zagovaranja strukturalnih reformi (sistemskih rješenja) u navedenim oblastima javnog poziva uz prateće aktivnosti (podrške ili samostalne) koje mogu uključiti istraživanja problema, analize javnih politika, praćenja stanja problema i politika itd ,
- ciljevi projekta, s obzirom na karakter prioriteta unutar oblasti, trebaju biti usmjereni na više nivoe vlasti (prevashodno državni i enitetski),
- snažiti učešće građana u procesima odlučivanja, obezbijediti artikulisanje javnog pritiska prema određenom problemu iz ciljanih oblasti kako bi se postigli efekti unaprijeđenja javnih politika,
- informisati i edukovati javnost, te obezbijediti snažnu društvenu vidljivost u svojm projektima, što definiše medije kao jednog od primarnih partnera u njihovoj implementaciji,
- doprinijeti povećanju nivoa odgovornosti predstavnika vlasti za rješavanje problema u navedenim oblastima,
- preferirati koalicioni nastup, jačanje umrežavanja i koordinaciju rada organizacija civilnog društva u svrhu povećanja snage zastupanja interesa građana, te porastu ugleda NVO sektora i preuzimanja uloge stvarnog korektivnog faktora u bh. društvu,
- doprinijeti jačanju javnog kritičizma usmjerenog prema pojedincima i institucijama vlasti koji ne iskazuju spremnost i odgovornost za rješavanje navedenih prioriternih građanskih problema,
- korisititi sve dostupne analize stanja navedenih oblasti i prioriteta, godišnje programe rada vlada i parlamenata, te analize rada ovih institucija.¹¹

¹¹ Jedan dio navedenih dokumenata nalazi se dostupan na stranici www.ccibh.org, i periodično se dopunjuje

USLOVI I PROCEDURE ZA APLICIRANJE

Javni poziv je otvoren od dana objavljivanja do 31.12.2012. godine ili do konačne raspodjele sredstava raspoloživih za grantove. CCI će kontinuirano vršiti vrednovanje pristiglih aplikacija i dodjelu grantova, a oblasti javnog poziva će periodično biti revidirane i/ili dopunjavane novim oblastima, o čemu će detaljne informacije biti dostupne na web stranici CCI, www.ccibh.org

Predvideni maksimum sredstava po projektu je 150.000 USD (u praksi, najčešće odobravani iznosi grantova u dosadašnjoj realizaciji CAPP programa su se kretali u intervalu od 50.000 USD do 130.000 USD), dok se period implementacije projekata može kretati u intervalu od 3 do 16 mjeseci.

Pravo učešća na ovom javnom pozivu imaju pravna lica registrovana prema važećim zakonima o udruženjima i fondacijama u BiH, koja imaju jedan od slijedećih pravnih statusa:

- Udruženje;
- Fondacija.

Pojedinci, političke stranke, međunarodne i strane organizacije, vladine institucije, vjerske zajednice nemaju pravo učešća na ovom javnom pozivu.

Potencijalni aplikatni moraju dokazati da imaju neophodne vještine, reputaciju i iskustvo kako bi sproveli predložene aktivnosti.

Svi prethodno navedeni uslovi, osim za aplikante, važe i za organizacije sa statusom „ključnog partnera“, ukoliko se radi o partnerskim projektima.

Ukoliko se radi o partnerskim projektima koji podrazumijevaju uključenost više organizacija - partnera (koalicija, mreža), jedna organizacija – aplikant (nosilac projekta) biće odgovoran za upravljanje programskim i finansijskim segmentom projekta, kao i za izvještavanje prema donatoru. U tom slučaju, za sve ključne partnere potrebno je dostaviti i „Izjavu o partnerstvu“ (priloženu na kraju ovog dokumenta), potpisanu (sa pečatom) od strane ovlašćenog lica organizacije za statusom „ključnog partnera“ na projektu.

Pod ključnim partnerima se podrazumijevaju organizacije koje su direktno uključene i odgovorne za implementaciju pojedinih projektnih aktivnosti, te moraju zadovoljavati iste kriterije kao i aplikant.

Ostali partneri mogu biti uključeni u realizaciju projektnih aktivnosti prema karakteru projekta.

Aplikacije trebaju biti napisane na jednom od službenih jezika i pisama Bosne i Hercegovine. Od aplikanta se traži da dostave ispunjenu aplikacionu formu (jedan štampani primjerak i elektronsku verziju na CD-u), te ostale aplikacijom zahtjevano dokumente i to isključivo poštom, u zatvorenoj koverti, sa naznakom „Aplikacija za CAPP II“, na adresu:

Centri civilnih inicijativa, Svetog Save 4A, 74000 Doboj.

Nepotpune aplikacije, aplikacije dostavljene putem faksa ili e-maila neće biti uzete u razmatranje, kao ni prijave na neodgovarajućim obrascima. Povratne informacije o prihvatanju ili odbijanju aplikacije biće dostavljene aplikantima najkasnije 90 dana od zaprimanja aplikacije.

Sva pitanja koja se tiču ovog poziva za projekte trebaju biti dostavljena u pisanoj formi na e-mail: ccido@ccibh.org. Odgovore na pitanja aplikanti će dobiti pismenim putem u roku od sedam dana, a ukoliko su pitanja od značaja za sve potencijalne aplikante, odgovori će biti postavljeni na web stranicu CCI-a, www.ccibh.org.

VREDNOVANJE PROJEKATA

Kako bi obezbijedili potpunu objektivnost i nepristranost tokom procesa razmatranja, vrednovanja i odabira projektnih prijedloga, svi projektnih prijedlozi bit će razmatrani na bazi slijedećih kriterija:

1. Značaj predloženog projekta i doprinos ciljevima CAPP II programa	
✓ Obim do kojeg će predloženi projekat, ukoliko se uspješno implementira, doprinijeti ostvarenju ciljeva CAPP II	10
✓ Opšta originalnost, inovativni pristup, savremene tehnike javnog zagovaranja, metodologija vođenja kampanja pomoću koje će se postići predloženi ciljevi	10
2. Relevantnost projekta	
✓ Identifikovani problem je kvalitetno istražen i elaboriran uz jasno predstavljenu ciljnu grupu i korisnike	5
✓ Opšti i specifični ciljevi projekta odgovaraju na identifikovani problem, jasni su i nude konkretne promjene / indikatore uticaja koji se mogu verifikovati	5
✓ Aktivnosti su detaljno pojašnjene i predstavljene, sa razumnim i realnim vremenskim okvirom, te su konzistentne sa postavljenim ciljevima i očekivanim rezultatima	10
✓ Projektom su predstavljeni jasni, realni i objektivno mjerljivi očekivani rezultati projektnih aktivnosti	5
✓ Jasno su predstavljene metode monitoringa kao osnova kvalitetnog upravljanja projektom, a evaluacija utvrđuje stepen ostvarenja ciljeva i obezbjeđuje dugoročnu korist za organizaciju i rješavanje identifikovanog problema	5
✓ Stepem održivosti projekta u smislu produžetka njegovog pozitivnog uticaja po okončanju projekta ili eventualna finansijska održivost	5
✓ Opšta koherentnost projekta – reflektuje predstavljenu analizu problema, uzima u obzir vanjske faktore, planirana akcija je realna i vodi rezultatu(ima), a posebno sadrži komponentu komunikacije sa javnošću sa potencijalom da doprinese u realizaciji planiranih ciljeva.	10
Maksimalno 1 i 2 grupa kriterija – 65 bodova	
3. Organizacioni i institucionalni kapacitet	
✓ Aplikant i partneri posjeduju iskustvo u upravljanju sličnim projektima	5
✓ Aplikant i partneri imaju potrebnu stručnost/znanje u materiji koja je u fokusu predloženog projekta	5
✓ Aplikant i partneri imaju dovoljne upravljačke kapacitete (uključujući osoblje, opremu i mogućnost da upravljaju predloženim budžetom projekta)	5
✓ Projektni prijedlog podrazumijeva učešće relevantnih partnerskih organizacija ili koalicije NVO-a sa jasno definisanim obavezama svih učesnika u projektu	5
4. Budžet i racionalnost troškova	
✓ Demonstrirana jasna veza između projektnih aktivnosti, neophodnih resursa i očekivanih rezultata, učešća partnera i planiranih projektnih troškova	5
✓ Pojedinačne budžetske stavke su realno procjenjene uz izbjegavanje nepotrebnih troškova	5
✓ Vlastito učešće organizacije (finansijsko, materijalno, volonterski rad i dr.)	5
Maksimalno 3 i 4 grupa kriterija – 35 bodova	
UKUPNO	Maximalno 100 bodova

Napomena:

1. Samo projektni prijedlozi koji budu imali više od 60 bodova biće uzeti u razmatranje prilikom dodjele sredstava.
2. Manje od 12 bodova za kriterijum 'Značaj predloženog projekta i doprinos ciljevima CAPP II programa' je diskvalifikujuće za predloženu aplikaciju.

FINANSIJSKI ASPEKT JAVNOG POZIVA

Iznos sredstava koja mogu biti odobrena za pojedinačne projekte u okviru ovog javnog poziva ne može biti veći od 150.000 USD. Ipak, treba naglasiti da prethodno iskustvo u vezi sa odobrenim grantovima pokazuje da su se najčešće odobravani iznosi grantova kretali u intervalu od 50.000 USD do 130.000 USD.

U slučaju partnerskih projekata, samo jedna organizacija - aplikant će biti direktno odgovoran za upravljanje finansijskim sredstvima svih partnerskih organizacija na projektu, te shodno tome treba posjedovati funkcionalan finansijski sistem koji će to i omogućiti.

Upute za pripremu budžeta

Aplicirani budžet treba jasno podržati aktivnosti koje su opisane u opisu projekta i biti izražen u američkim dolarima. Osim tabelarnog prikaza budžeta (za sve partnere pojedinačno i sumarno), potrebno je kreirati narativni dio koji detaljno obrazlaže troškove koji su potrebni za implementaciju projekta. Narativni dio budžeta mora objasniti sve troškove i osnovicu za izračunavanje troškova koji su sadržani u budžetu.

Troškovi predviđeni budžetom

- 1. Plate** - Uključuju direktnu nadoknadu troškova rada zaposlenika koji redovno rade na projektu. Budžet treba pokazati pozicije osoba i sadržavati informaciju da li su zaposlenici angažovani na projektu na puno radno vrijeme ili parcijalno. Ukoliko se radi o parcijalnom angažmanu, treba navesti procenat radnog vremena koji je obuhvaćen platom. Ova stavka ne treba uključivati konsultantske honorare, privremene i povremene usluge osoblja i sve druge vrste usluga.
- 2. Doprinosi na plate** - uključuju plaćanja koja su obezbijedena od strane poslodavca kao što su zdravstveno osiguranje, penziono osiguranje, doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti itd. Potrebno je predvidjeti sve zakonom propisane obaveze po ovom osnovu.
- 3. Zakup i komunalne usluge** - uključuje troškove za plaćanje zakupa kancelarije i troškove za komunalne usluge. Iznos troška za zakup i komunalne usluge treba biti odvojeno prikazan.
- 4. Kancelarijski materijal** – uključuje kupovinu kancelarijskog materijala, kao što su: papir, olovke, fascikle, toner za printer i kopir aparat, diskete, i drugi proizvodi koji su potrebni za svakodnevnu upotrebu.
- 5. Oprema** – uključuje kupovinu opreme koja treba biti upotrijebljena za vrijeme implementacije projekta. Svaki dio opreme treba biti naveden odvojeno i treba biti navedena cijena po jedinici.
- 6. Komunikacije i poštarina** – troškovi komunikacije uključuju troškove za telefon, fax, e-mail, i internet. Poštarina uključuje troškove poštanskih markica i usluge ekspresne dostave.
- 7. Putni troškovi** – ova kategorija podrazumijeva troškove prevoza za lokalna putovanja, smještaj i dnevnice koji su napravljeni na službenom putu a koji su u vezi sa projektom.
- 8. Ugovorne usluge** – uključuju usluge koje su obezbjeđene na ugovaračkoj osnovi, uključujući: konsultantske naknade, privremene i povremene poslove, usluge prevođenja, iznajmljivanja opreme, usluge revizije, pravne usluge, usluge računovodstva (ukoliko se izvodi od strane nekog vanjskog ugovarača koji nije zaposlen unutar organizacije).

9. Drugi direktni troškovi – podrazumijevaju sve direktne troškove koji nisu navedeni, kao što su troškovi štampanja materijala, troškovi za seminare, sastanke i konferencije, iznajmljivanje prostora, iznajmljivanje opreme, bankovne provizije itd.

Svi predloženi troškovi moraju biti specificirani, a stavke kao što su «nepredviđeni troškovi» ili «ostalo» neće biti prihvaćene.

Nedozvoljeni troškovi

Slijedeće troškovne kategorije nisu dozvoljene i ne trebaju biti uključene u prijedlog budžeta:

- a) zabava – banketi, ceremonije dodjele nagrada, karte za predstave i sportske događaje, i alkoholna pića,
- b) kapitalna ulaganja – upotreba sredstava iz CAPP-a nisu dozvoljena za renoviranje ili poboljšanje zgrada, zemljišta ili opreme,
- c) dugovi primaoca granta,
- d) kazne,
- e) svi troškovi koji su u vezi kupovine ili aktivnosti koje su nelegalne na osnovu bh. ili američkih zakona,
- f) ostalo – svi troškovi koji nisu direktno povezani sa projektom su nedozvoljeni (pokloni, zahvalnice, donacije, kazne, nisu dozvoljeni troškovi pod CAPP-om),
- g) „razno“ i „eventualno“ – ove vrste troškova nisu dozvoljene. Svi troškovi moraju biti detaljno opisani u budžetu.

S obzirom da je CAPP finansiran od strane USAID-a, slijedeće politike Vlade SAD će se primijenjivati u okviru CAPP-a:

- a) OMB Circular A-122 – Troškovni principi za neprofitne organizacije
<http://www.whitehouse.gov/omb/circulars/index.html>
- b) Mandatorne standardne odredbe za ne-američke nevladine primaoce
<http://www.usaid.gov/policy/ads/300/303mab.pdf>
- c) ADS Chapter 591 – Finansijska revizija USAID-ovih ugovarača, primaoca granta i domaćih vladinih primalaca
<http://www.usaid.gov/policy/ads/500/591.pdf>

IZJAVA O PARTNERSTVU

Izjava o partnerstvu treba biti potpisana i dostavljena uz aplikacioni obrazac za sve ključne partnere na projektu

Svojim potpisom potvrđujemo slijedeće:

- Upoznati smo sa projektnim prijedlogom i razumijeli smo svoju ulogu u projektu, te obaveze koje proizilaze iz istog, ukoliko bude odobren za finansiranje.
- Svojim kapacitetima (ljudskim i materijalnim) možemo obezbjediti uspješno sprovođenje aktivnosti u koje ćemo biti uključeni i za koje ćemo biti odgovorni.
- Saglasni smo da organizacija – aplikant bude nosilac projektnih aktivnosti, upravlja projektom, te u slučaju da projekat bude odobren, potpiše ugovor sa CCI-om, kao i eventualne naknadne amandmane na ugovor.
- Preuzimamo obavezu redovnog planiranja i izvještavanja u programskom i finansijskom segmentu projekta prema aplikantu, a u skladu sa zahtjevima iz ugovora potpisanog između CCI-a i aplikanta.
- Aplikantu i CCI-u ćemo omogućiti superviziju svih programskih aktivnosti, kao i finansijskog poslovanja u vezi sa ovim projektom.

Organizacija - partner:	
Odgovorna osoba:	
Pozicija:	
Potpis:	
Datum, mjesto, pečat:	